

UCHWAŁA NR XXII/142/2021
RADY GMINY W NOWYM KAWĘCZYNIE
z dnia 24 maja 2021 r.

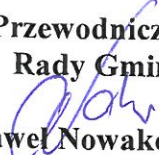
**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Nowy Kawęczyn na lata 2021-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, zm.: poz. 1378) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218, zm.: poz. 956) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Nowy Kawęczyn na lata 2021-2025, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowy Kawęczyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy

Paweł Nowakowski

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Nowy Kawęczyn na lata 2021-2025

I Wstęp

1. Zjawisko przemocy – informacje ogólne

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie uchwalona została Ustawa z dnia 29.07.2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.). Ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym prowadzącym nie tylko do uszkodzenia ciała ofiary, ale także okaleczającym psychikę. Problem przemocy w rodzinie dotyka osób różnej płci i wieku, pochodzących ze wszystkich warstw społecznych. Ofiarami przemocy są najczęściej kobiety oraz osoby zależne: dzieci, osoby okresowo lub trwale niepełnosprawne ze względu na starość czy chorobę. Przemoc niszczy siłę woli ofiary, powoduje, że żyje ona w ciągłym strachu i poczuciu ubezwłasnowolnienia. Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy nieustannie zwiększyć świadomość społeczną, dotyczącą samego zjawiska, ze szczególnym uwzględnieniem osób zajmujących się niesieniem wsparcia i ochrony ofiarom. Żadna instytucja działająca samodzielnie nie jest w stanie rozwiązać tego problemu. Aby dotrzeć do istoty i skutecznie zapobiegać przemocy w rodzinie, potrzebne są skoordynowane działania właściwych instytucji, które koncentrują się na potrzebach i prawach ofiar. Przemoc w rodzinie stanowi poważny problem społeczny, wobec którego niezbędne jest tworzenie sieci wsparcia złożonej z osób profesjonalnie pomagających: pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, kuratorów, policjantów, lekarzy, ratowników medycznych. Cele, działania i zadania Programu będą podlegać ewaluacji i odpowiadać na potrzeby Gminy Nowy Kawęczyn w zakresie przeciwdziałania przemocy.

II Podstawy prawne

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec jej sprawców. Zgodnie z art.6 ust.2 ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz ofiar i sprawców przemocy to:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 713 z późn.zm.);
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2020r.poz. 1876 z późn.zm);
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn.zm.).

III Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

1. Definicja, rodzaje i formy przemocy

W świetle ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jako przemoc w rodzinie należy rozumieć: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób (członków rodziny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Wyróżnia się cztery podstawowe rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczną – obejmującą działania bezpośrednie, które wyrządzają ból cierpienie fizyczne.

2. **Przemoc psychiczną** – która jest bezpośrednim działaniem krzywdzącym, wykorzystującym mechanizm procesów psychologicznych.
3. **Przemoc seksualną** – działającą w obszarze zachowań seksualnych, naruszająca intymność pożycia.
4. **Przemoc ekonomiczną** – dotyczącą warunków materialnych, która opiera się na uzależnieniu ofiary od statusu materialnego sprawcy.

Każdej z wymienionych rodzajów przemocy towarzyszą charakterystyczne jej formy.

Rodzaje Przemocy	Formy przemocy:
Przemoc fizyczna	Popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięściami, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie żrącymi substancjami, używanie broni, ograniczenie dostępu do pożywienia, nieudzielenie koniecznej pomocy itp.
Przemoc psychiczna	Ponížanie, naśmiewanie się, kontrolowanie i ograniczenie kontaktów z innymi osobami, wymuszanie i domaganie się posłuszeństwa, upokarzanie, zawstydzanie, szantażowanie, stosowanie gróźb.
Przemoc seksualna	To zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych, sadystyczne formy współżycia seksualnego.
Przemoc ekonomiczna	Niezaspakajanie materialnych potrzeb rodziny, odbieranie zarobionych pieniędzy, zmuszanie do pracy bez wynagrodzenia.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Nowy Kawęczyn ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2021-2025. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

IV Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Nowy Kawęczyn

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest doskonalenie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie. W Gminie Nowy Kawęczyn (podobnie jak i w skali całego kraju) zjawisko przemocy występuje najczęściej w rodzinach najuboższych, jest powiązane z alkoholizmem, niskim

wykształceniem i niską świadomością społeczną. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie i Policji prowadzą sprawy z wykorzystaniem procedury i dokumentacji Niebieskiej Karty. Ze względu na charakter problemu dokładne oszacowanie skali zjawiska w gminie nie jest łatwe. Ofiary przemocy często przez wiele lat ukrywają swój problem. Przypadki znęcania się wciąż pozostają tematem zamkniętym w obrębie domu rodzinnego. Ofiary przemocy boją się lub wstydzą się o tym mówić, albo nie postrzegają zachowań sprawcy jako przemocy. Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z wystąpieniem przemocy ukrytej, czyli występującej w rodzinie, w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu niskiego poziomu wiedzy na temat jej występowania.

V Cele ogólne i szczegółowe programu

1. Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Celami szczegółowymi są:

1. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy
2. Wsparcie i profesjonalna pomoc doradcza, terapeutyczna, socjalna- ofiarowane dzieciom i rodzinom dotkniętym przemocą.
3. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy.
4. Ochrona ofiar przemocy w rodzinie.
5. Zwiększenie dostępności pomocy oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych.
6. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem.
7. Poszerzenie wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy i sposobów tego problemu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.
8. Wspieranie ofiar przemocy w sytuacjach kryzysowych.
9. Ograniczenie występowania zachowań agresywnych wśród uczniów (ze szczególnym uwzględnieniem agresji słownej).
10. Zapewnienie możliwości profesjonalnego wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy, (porady psychologa, prawnika, podejmowanie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy).

11. Usprawnienie współpracy między różnymi instytucjami zajmującymi się problemem przemocy w rodzinie.
12. Współpraca z placówkami opiekuńczo- wychowawczymi.

VI Działania w ramach programu

1. Powołany gminny zespół interdyscyplinarny, złożony jest z grupy specjalistów reprezentujących instytucje zobligowane do przeciwdziałania przemocy w rodzinie (jednostki pomocy społecznej, policji, służby zdrowia, placówki oświatowe, kuratorzy sądowi, organizacje samorządowe i inne). Za realizację odpowiedzialny jest Wójt Gminy Nowy Kawęczyn i Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

2. Prowadzenie przez zespół interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Do zadań zespołu należy:

- a) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- b) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- c) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- d) rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- e) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- f) monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy,
- g) prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

3. Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez:

- a) kierowanie zarówno ofiar jak i sprawców przemocy do specjalistycznych poradni rodzinnych lub psychologa,
- b) współpraca z instytucjami prowadzącymi domy i schroniska samotnej matki.

4. Podwyższenie umiejętności kadry instytucji zobligowanych do przeciwdziałania przemocy poprzez tematyczne szkolenia przedstawicieli tych służb oraz organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji.

5. Działania informacyjno- edukacyjne, a w szczególności:

- a) edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem, agresją,
- b) udostępnianie i rozpowszechnianie wśród społeczności lokalnej materiałów edukacyjnych (brozur, ulotek, plakatów, informatorów itp.) dotyczących zjawiska przemocy oraz procedur prawnych z tym związanych,
- c) udostępnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie.

VII Przewidywane efekty

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
4. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
6. Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą.
7. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy (np. agresji, wandalizmu, nieporadności życiowej).
8. Zmniejszenie skali wynikających z przemocy dysfunkcji rodziny.

VIII Wskaźniki realizacji programu

1. Liczba szkół podstawowych, w których wdrożony został program profilaktyczno- edukacyjny.
2. Liczba nauczycieli przedszkolnych z zakresu programu przeciwdziałania przemocy.
3. Ilość rozpowszechnionych na terenie gminy Nowy Kawęczyn ulotek i brozur profilaktyczno – informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej.
4. Ilość artykułów i informacji dotyczących przemocy domowej zamieszczonych w lokalnej prasie.

5. Ilość porad udzielonych osobom dotkniętym bądź zagrożonym przemocą.
6. Ilość odbytych z tytułu przemocy domowej interwencji w terenie.
7. Liczba osób objętych poradnictwem z tytułu przemocy w rodzinie.
8. Liczba dzieci objętych oddziaływaniami profilaktyczno- terapeutycznymi, (grupy wsparcia, terapia indywidualna).
9. Liczba sprawców przemocy odizolowanych od swoich rodzin.
10. Liczba osób objętych programem edukacyjno-korekcyjnym dla osób stosujących przemoc.

IX Badania, ewaluacja zjawiska przemocy domowej

Cel ogólny:

Zapewnienie informacji dla prowadzenia racjonalnej i akceptowanej społecznie polityki związanej z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Uzasadnienie celu:

Diagnoza dotycząca występowania problemu przemocy domowej oraz dostępnych form wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy, uwarunkowana i zapewniona przez wiarygodne źródła informacji stanowi podstawę do opracowywania określonych strategii profilaktycznych i naprawczych a ostatecznie pozwala na ewaluację skuteczności przedsięwziętych działań.

Głównymi źródłami danych statystycznych na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie są policyjne i sądowe statystyki. Odnoszą się one do zgłoszonych przypadków oraz postępowań, które zakończono w określonych sprawach. Dane Policji pochodzą z wdrażania tzw. Procedury Niebieskiej Karty. Zjawisko przemocy w rodzinie poddawane jest także coraz częściej naukowym badaniom. Zainteresowanie tym problemem widoczne jest również w badaniach społecznych. Dążąc do uzyskania wyczerpujących miarodajnych informacji na temat skali problemu, jego specyfiki a także dostępnych i oczekiwanych form wsparcia dla doznających i stosujących przemoc, można korzystać z materiałów badawczych, źródeł najlepiej o charakterze zarówno ilościowym, jak i jakościowym.

X Realizatorzy programu

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie.
2. Urząd Gminy w Nowym Kawęczynie.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Placówki oświatowe w Gminie Nowy Kawęczyn.
5. Placówki ochrony zdrowia.
6. Komenda Policji w Skierniewicach.

**XI Harmonogram działań gminy podejmowanych w zakresie Programu
Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na lata 2021-2025**

Lp.	Cele	Zadania	Termin	Odpowiedzialność za realizację
Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.				
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych działań w zakresie przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku, - opracowywanie programów, działań w tym edukacyjnych, akcji informacyjnych w zależności od potrzeb występujących w środowisku lokalnym, - opracowanie modelu interwencji i strategii postępowania w poszczególnych przypadkach, - stworzenie bazy danych rodzin dotkniętych przemocą, wzmocnienie ochrony ofiar przemocy, - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym 	2021-2025	Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z GOPS, GKRPA, Policja, Szkoły, Ośrodki Zdrowia

		<p>przemocą w rodzinie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, - monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych przemocą, - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, - prowadzenie dokumentacji podejmowanych działań. 		
2.	<p>Podnoszenie kwalifikacji i wiedzy lokalnej kadry zajmującej się problematyką przemocy w rodzinie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca między służbami szkolenia, kursy, konferencje tematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> - udział w szkoleniach, konferencjach, seminariach, kursach podmiotów odpowiedzialnych za zadania z zakresu przemocy w rodzinie - systematyczne podnoszenie wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych, tj. pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, dzielnicowych w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej 	2021-2025	<p>Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z: GOPS, GKRPA, Samorząd gminny</p>
Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie				
3.	Realizacja	- kierowanie do psychologa	2021-2025	Zespół

	<p>programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz pracy ze sprawcą przemocy</p>	<p>ofiar oraz sprawców przemocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca z instytucjami z terenu powiatu skierniewickiego prowadzącymi domy samotnej matki, - wdrażanie procedury „Niebieska Karta”, - prowadzenie działań terapeutycznych dla ofiar przemocy przy współpracy innych instytucji, - nawiązanie współpracy z podmiotami podejmującymi działania w zakresie przemocy domowej, - praca socjalna z osobami doświadczającymi przemocy, - rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, - dostarczenie informacji społeczeństwu o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, 		<p>Interdyscyplinarny we współpracy z: GOPS, Policja, GKRPA, Szkoły, Samorząd gminny</p>
<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do społeczności lokalnej</p>				
4.	<p>Edukacja środowiska lokalnego</p>	<p>- w gablocie informacyjnej umieszczanie informacji dotyczącej wsparcia lokalnego</p>	<p>2021-2025</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z:</p>

		dla osób dotkniętych przemocą, - przygotowanie i udostępnianie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie, - promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy.		GOPS, GKRPA, Szkoły, Policja, Samorząd Gminny
5.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją	- prowadzenie działalności edukacyjnej i profilaktycznej skierowanej do dzieci i młodzieży promującej rozwiązywanie konfliktów bez przemocy, - edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją.	2021-2025	Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z: GOPS, GKRPA, Szkoły, Policja, Samorząd gminny

XII Monitoring

1. Systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.
2. Monitorowanie efektów podjętych działań.
3. Składanie sprawozdań.

XIII Finansowanie zadań

Źródłem finansowania zadań gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie będą środki finansowe pochodzące z budżetu gminy.

Wysokość środków na 2021 rok – 3000,00 zł.